

Pasniedzējai dr. Ingai Smirnovai

2020.gada 08.jūnijs

Dzelzs deficīta mazasinība¹

Atbildes uz testa jautājumiem

1. Mazasinības definīcija

Stāvoklis, kuram raksturīgs samazināts eritrocītu un/vai hemoglobīna daudzums asinīs.

2. Mazasinības izpausmes:

- * A. Bālums
- * B. Nogurums
- * C. Sirdsklauves
- * D. Elpas trūkums
- * E. Samaņas zudums
- * **F. Visi - A, B, C, D, E - pareizā atbilde**

3. Klīniskie simptomi atkarībā no HB līmeņa - simptomi parādās pie fiziskas slodzes:

- * **A. HB > 100g/l - pareizā atbilde**
- * B. HB = 80-100g/l
- * C. HB < 80 g/l

4. Dzelzs deficīta laboratorā atrade

- * A. Zems hemoglobīns
- * B. Samazināts eritrocītu daudzums
- * C. Samazināts MCV
- * D. Samazināts mCH
- * E. Samazināts MCHC
- * **F. Visi - A, B, C, D, E - pareizā atbilde**

5. Obligātie laboratoriskie izmeklējumi mazasinības diagnostikā

- * A. Feritīna līmenis
- * B. Transferīna līmenis
- * C. Seruma dzelzs saistīšanās spēja
- * **D. Visi - A, B, C - pareizā atbilde**

¹ Prof. Sandra Lejniece, "Anēmija ginekologa praksē", 2012. gada 11. janvārī - http://www.ginasoc.lv/uploads/content/wp-content/uploads/Anemija-ginekologa-prakse_2012-pdf.pdf

6. Mikrocitārās anēmijas

- * A. Dzelzs deficīta anēmija
- * B. Sideroplastiska mazasinība
- * C. Talasēmija
- * **D. Visi - A, B, C - pareizā atbilde**

7. Dzelzs vieta visumā un uz zemes^{2 3 4}

- * A. Dzelzs atommasa ir 56 - **55,84**
- * B. 6.izplatītākais elements visumā - **to uzskata par desmito visizplatītāko elementu Visumā**
- * C. 5% no Zemes garozas ir dzelzs - **zemes garozā dzelzs ir otrais izplatītākais metāls aiz alumīnija, par 5% minēts te**
- * D. Daļa dzelzs nonākusi uz Zemes ar meteorītiem - **kosmiskas izcelsmes meteorītu dzelzs**
- * E. Zemes kodolu veido izkausēta dzelzs - **Zemes kodola dzelzs masas daļa ir 90%**
- * F. Tīra dzelzs ir mīkstāka par alumīniju - **tīra dzelzs ir mīkstāka par zeltu un sudrabu, bet cietāka par alumīniju**
- * G. Dzelzs vērtība ir no -1 līdz +6 - **dzelzs oksidēšanās pakāpes +6, +4, +3, +2, 0, -2**
- * I. Visizplatītākā ir +2 un +3 dzelzs forma - **savienojumos dzelzs visbiežāk ir divvērtīga (reducētā forma) vai trīsvērtīga (oksidētā forma)**
- * L. Cilvēka organismā ir 4-5g dzelzs - **Pieauguša cilvēka organisms satur 4—5 g Fe**
- * N. Visas atbildes - **pareizās atbildes (precizētas).**

8. Dzelzs apritē ir svarīgi

- * A. Diennaktī nepieciešams 1mg Dzelzs - **pareizi**
- * B. Sievietēm reproduktīvā periodā 2 mg dzelzs - **1.5mg**
- * C. Organisma uzņemtais dzelzs daudzums atbilst zaudētajam - **0,6-1 mg**
- * D. Ar uzturu saņem – 15 mg dzelzs - **pareizi**
- * E. Uzsūcas aptuveni - 10% - **pareizi**⁵
- * F. Uzsūkšanās notiek tievo zarnu sākuma segmentā - **netieši secinu no šī, ka tā ir**⁶
- * **G. Visi - pareizā atbilde**

² Atommasa. (2015, October 08). Retrieved June 08, 2020, from <https://lv.wikipedia.org/wiki/Atommasa>

³ Dzelzs. (2020, February 05). Retrieved June 08, 2020, from <https://lv.wikipedia.org/wiki/Dzelzs>

⁴ Veselības inspekcija. (n.d.). Retrieved June 08, 2020, from <http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veseliba/dzeramais-udens/dzelzs-dzeramaja-udeni>

⁵ Dzelzs deficīta anēmija. Iemesli pacientiem ar kuņģa-zarnu trakta patoloģijām. (n.d.). Retrieved June 08, 2020, from <https://www.doctus.lv/2017/10/dzelzs-deficita-anemija-ieslesli-pacientiem-ar-kunga-zarnu-trakta-patologijam>

⁶ Dzelzs deficīta anēmija. Iemesli pacientiem ar kuņģa-zarnu trakta patoloģijām. (n.d.). Retrieved June 08, 2020, from <https://www.doctus.lv/2017/10/dzelzs-deficita-anemija-ieslesli-pacientiem-ar-kunga-zarnu-trakta-patologijam>

9. Mazasinība un CNS klīniskās izpausmes

- * A. Pastiprināta uzbudināmība, nogurdināmība - **ir**⁷
- * B. Uzmanības mazināšanās - **ir**⁸
- * C. Depresija - **ir**⁹
- * D. Bērniem-uzmanības deficīta un hipraktivitātes sindroms - **ir**¹⁰
- * E. Nemierīgo kāju sindroms - **ir**¹¹
- * **F. Visas atbildes ir pareizas - pareizā atbilde**

10. Mazasinība un sirds slimības

- * A. Miokarda išemizācija
- * B. Sirds mazspējas simptomu pastiprināšanās
- * C. Pieaug mirstība ar miokarda infarktu
- * **D. Visi simptomi - pareizā atbilde**¹²

11. Fe deficīta klīniskās izpausmes

- * A. Anoreksija - **folijskābes deficīta anēmija**
- * B. Disfāģija - **dzelzs deficīta anēmija (Sideropēnisks sindroms)**
- * C. Glosīts - **folijskābes deficīta anēmija**
- * D. Ezofagīts - **saistīts ar dzelzs deficīta anēmiju**¹³
- * E. Pica chlorotica - **dzelzs deficīta anēmija**
- * F. Visi - A, B, C, D, E

⁷ Deans, E. (2015, November 29). Heavy Metal: Iron and the Brain. Retrieved June 08, 2020, from <https://www.psychologytoday.com/us/blog/evolutionary-psychiatry/201511/heavy-metal-iron-and-the-brain>

⁸ E., S. (n.d.). Effects of Iron Deficiency on Attention and Learning Processes in Preschool Children: Bandung, Indonesia. Retrieved June 08, 2020, from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/2773844/>

⁹ Is Depression Correlated With the Prevalence of Anemia? (2016, June 08). Retrieved June 08, 2020, from <https://www.psychcongress.com/article/depression-correlated-prevalence-anemia-0>

¹⁰ Bener, A., Kamal, M., Bener, H., & Bhugra, D. (2014, September). Higher prevalence of iron deficiency as strong predictor of attention deficit hyperactivity disorder in children. Retrieved June 08, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4212392/>

¹¹ Lava, N. (2019, May 05). RLS (Restless Legs Syndrome) Causes and Medical Conditions. Retrieved June 08, 2020, from <https://www.webmd.com/brain/restless-legs-syndrome/rls-causes>

¹² Anēmijas - ne tikai dzelzs deficīta izraisītās. (n.d.). Retrieved June 08, 2020, from <https://www.doctus.lv/2018/6/anemijas-ne-tikai-dzelzs-deficita-izraisitas>

¹³ F. Chiatto "Chronic anemia: A case of severe erosive esophagitis" - [https://www.dldjournalonline.com/article/S1590-8658\(15\)00458-2/fulltext#articleInformation](https://www.dldjournalonline.com/article/S1590-8658(15)00458-2/fulltext#articleInformation)

12. Fe deficīta klīniskās izpausmes¹⁴

- * A. Sausa āda
- * B. Trausli nagi
- * C. Sausi, trausli mati
- * D. Angulārs stomatīts¹⁵
- * **E. Visi - A, B, C, D - pareizā atbilde**

13. Grūtniecība un dzelzs deficīts^{16 17 18}

- * A. Priekšlaicīgas dzemdības - **ir**
- * B. Mazs augļa svars - **ir**
- * C. Palielināts perinatāls nāves risks - **ir**
- * D. Zīdaiņim dzelzs deficīts - **ir**
- * E. Psihomotorās attīstības traucējumi - **ir**
- * **F. Visi - A, B, C, D, E - pareizā atbilde**

¹⁴ dr.N.Vidnere "asinsrade" - lekciju materiāls.

¹⁵ Prof. Sandra Lejniece, "Anēmija ginekologa praksē", 2012. gada 11. janvārī - http://www.ginasoc.lv/uploads/content/wp-content/uploads/Anemija-ginekologa-prakse_2012-pdf.pdf

¹⁶ Prof. Sandra Lejniece, "Anēmija ginekologa praksē", 2012. gada 11. janvārī - http://www.ginasoc.lv/uploads/content/wp-content/uploads/Anemija-ginekologa-prakse_2012-pdf.pdf

¹⁷ Abu-Of, N., & Jan, M. (2015, February). *The impact of maternal iron deficiency and iron deficiency anemia on child's health*. Retrieved June 08, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4375689/>

¹⁸ Smith, C., Teng, F., Branch, E., Chu, S., & Joseph, K. (2019, December). *Maternal and Perinatal Morbidity and Mortality Associated With Anemia in Pregnancy*. Retrieved June 08, 2020, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6882541/>